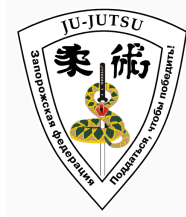

Асоціація
Джиу-Джитсу
України

Запорізька
Федерація
Дзю-Дзюцу

Правила змагань з повноконтактного Джиу-Джитсу

Проект

В.М.Д'яков
президент Запорізької Федерації Дзю-Дзюцу

Запоріжжя 2004

1 Характер і способи проведення змагань

1.1 Характер змагань

1. За характером змагання поділяються на
  - А. Особисті
  - Б. Командні
  - В. Особисто-командні
2. Характер змагань визначається Положенням про змагання в кожному окремому випадку.
3. В особистих змаганнях визначаються тільки особисті результати і місця учасників у своїх вагових категоріях
4. У командних змаганнях команди зустрічаються один з одним, і за результатами цих зустрічей визначаються місця команд
5. В особисто-командних змаганнях визначаються особисті місця учасників, а місце команди визначається в залежності від особистих результатів її учасників відповідно до Положення про змагання

1.2 Системи і способи проведення змагань

1. При проведенні змагань учасники виступають в одній групі (система без поділу на підгрупи) або при жеребкуванні розподіляються на кілька підгруп (система із розподілом на підгрупи). В останньому випадку додатково повинний бути зазначений принцип, по якому кращі спортсмени переходять у наступну ступінь змагань, а гірші відсіваються. Змагання при цьому розділяються на попередню частину і фінал.
2. У межах кожної ступіні змагання можуть проводитися по одному з двох способів:
  - А. з вибуванням учасників, що одержали встановлене Положенням кількість штрафних балів або поразок.
  - Б. круговому, коли кожен учасник зустрічається з кожним;
3. Порядок зустрічей між учасниками (командами) визначається жеребкуванням і обраними системою і способом проведення змагань.
4. Система і спосіб проведення попередньої і фінальної частин змагання повинні бути зазначені в Положенні.

2 Учасники змагань

2.1 Вікові групи учасників

До змагань з повноконтрактного джиу-джитсу допускаються дорослі чоловіки і жінки 19 років і більше.

2.2 Допуск учасників до змагань

1. Умови допуску учасників до змагань, їхня спортивна приналежність, кваліфікація і вік, а також перелік документів, поданих на мандатну комісію, обмовляється положенням про змагання.
2. Заявка організації на участь членів у змаганнях оформляється за установленою формою з обов'язковою наявністю завірених печатками підписів керівника організації, тренера і лікаря, що засвідчують відповідну підготовленість учасників.
3. Термін надання попередніх заявок вказується в Положенні про змагання. Остаточна заявка на участь у змаганнях повинна бути здана представником команди в мандатну комісію не пізніше, ніж за 2 години до початку зважування.
4. Допуск учасників здійснюється мандатною комісією в складі представника провідної організації, головного судді або його заступника, головного секретаря. Головного лікаря і членів комісії, що перевіряють заявки і документи учасників на відповідність вимогам Положення про змагання. Відповідальність за допуск учасників у спірних ситуаціях несе представник провідної організації.

2.3 Вагові категорії

Учасники змагань поділяються на наступні вагові категорії:

Чоловіки: до 62 кг, до 69 кг, до 77 кг, до 86 кг, понад 86 кг.

Жінки: до 56 кг, до 62 кг, до 69 кг, до 77 кг, до 86 кг, понад 86 кг.

2.4 Зважування учасників

1. Процедура зважування має своєю метою установити відповідність ваги учасника межах однієї з вагових категорій. Учасник має право виступати в даних змаганнях тільки в тій ваговій категорії, що встановлена для нього при зважуванні.
2. Порядок і час зважування учасників змагань вказується в Положенні. Спортсмен, що спізнився або не з'явився на зважування, до змагань не допускається.
3. Протягом 1 години до початку зважування учасникам надається право робити контроль своєї ваги на вагах, на яких буде проводитися офіційне зважування.
4. Зважування проводиться один раз у перший день змагань або напередодні і триває 1 годину. Якщо зважування проводиться в день змагань, то воно починається не менш чим за 2 години до початку змагань.
5. Дозволяється використовувати для зважування кілька ваг, при цьому учасники однієї вагової категорії повинні зважуватися на тих самих вагах.
6. Зважування проводить бригада суддів, призначена головним суддею, у яку входять: заступник головного судді (один з керівників площадки), представник секретаріату змагань, лікар і двоє або троє суддів.
7. Перед зважуванням всі учасники проходять зовнішній медичний контроль у лікаря змагань.
8. Учасники зважуються в спеціальній кімнаті або за ширмою напівголими: чоловіки - у плавках, жінки - у купальниках відкритого типу.
9. При зважуванні учасник зобов'язаний пред'явити документ із фотографією, що засвідчує його особистість.
10. Результати зважування вносяться до протоколу, що підписують усі члени бригади.

2.5 Обов'язки і права учасників

Учасник зобов'язаний:

- А. строго дотримувати Правила, Програму, Положення про змагання;
  - Б. виконувати вимоги суддів;
  - В. негайно з'являтися на площадку за викликом суддівської колегії;
  - Г. при неможливості з якихось причин продовжувати змагання негайно сповістити про це в суддівську колегію;
  - Д. виконувати вітання і ритуал, прийнятий на змаганнях;
  - Е. бути коректним стосовно всіх учасників, суддям, особам, що проводять і обслуговує змагання, а також стосовно глядачів;
  - Ж. виступати чистим, з коротко підстриженими нігтями, в охайній спортивній формі.
11. Учасник має право:
- А. звертатися до суддів через представника своєї команди; під час проведення особистих змагань (при відсутності представника) звертатися безпосередньо до головного судді;
  - Б. за 1 годину до початку зважування проводити контроль своєї ваги на вагах офіційного зважування;
  - В. вчасно одержувати необхідну інформацію про хід змагань: програму змагань, зміни в програмі змагань, склад пар чергового кола, результати двобоїв і т.п.;
  - Г. використовувати в ході одного двобою 1 хв. на одержання медичної допомоги.

2.6 Костюм і екіпірування учасника

1. Костюм учасника змагань - дзюдоги (традиційний костюм для занять джиу-джитсу) білого або синього кольору, що складається зі штанів і куртки з білим або червоним поясом:

- А. куртка повинна бути виготовлена з бавовняної тканини. Рукава куртки повинні покривати усі передпліччя (тобто досягати зап'ясть витягнутих уперед рук) і бути досить широкими, щоб просвіт між рукавом і рукою був не менше 5 см., поли куртки повинні доходити до середини стегна;
  - Б. пояс, обгорнений два рази навколо стегон або попереку і зав'язаний плоским вузлом, повинний стягати куртку так, щоб поли куртки не розходилися. Кінці зав'язаного пояса не повинні звисати нижче краю куртки;
  - В. штани повинні покривати не менш двох третин гомілки і бути досить широкими, щоб просвіт між штанами і ногою був не менше 5 см.
  - Г. перед виходом на площадку для двобою учасникові, викликаному першим пов'язується червоний пояс, а його супротивникові - білий.
  - Д. Учасники проводять двоюбої босоніж.
3. Обов'язкове захисне екіпірування учасника:
- А. Спеціальні ударно-хапальні рукавички встановленого зразка з відкритими для хапання пальцями, чие пружне, захисне набивання мусить мати товщину 3см або більше і не повинне бути вилучене або зіпсоване. Вони повинні бути безпечними на увесь час їхнього використання. Захищаюче набивання повинне бути сконцентроване в ударному місці, рукавички повинні точно пасувати руці.
  - Б. Протектор на пах. Протектор (бандаж) на пах повинний одягатися під штани.
  - В. Капа
4. Дозволене додаткове захисне екіпірування учасника складається з комплекту захисних засобів: накладки на ноги, шолом. Головний шолом повинний у першу чергу захищати брови, скроні, вилиці, вуха, верх і задню сторону черепа . У ньому не повинно бути ніяких гачків і пряжок. Він повинен точно підходити до голови і не сковзати під час боротьби. Шолом повинен бути гігієнічний. Накладки на ноги (щитки) не повинні містити які-небудь тверді частини (пластик, метал, бамбук і т.п.)
5. Перед двоюбом захисне спорядження повинне бути перевірене рефері.
6. Учасники не повинні надягати що-небудь, здатне привести до травми: кільця , намиста, годинник і т.д.

2.7 Представники, тренери і капітани команд.

1. Посередником між суддівською колегією й учасниками, виставленими даною організацією, є представник (керівник) команди. Якщо команда не має спеціального представника, його обов'язки виконує тренер або капітан команди.
2. Представник несе відповідальність за дисципліну учасників команди і забезпечує своєчасну явку їх на змагання.
3. Представник бере участь у жеребкуванні, є присутнім на нараді суддівської колегії, якщо воно проводиться разом із представниками.
4. Представник має право подати головному судді письмовий протест, обґрунтований посиланням на статтю і пункт Правил.
5. Представникові, тренерові і капітанові команди забороняється втручатися в розпорядження суддів і осіб , що проводять змагання.
6. Представник під час змагань повинний знаходитися на місці, спеціально відведеному для представників.
7. За невиконання своїх обов'язків представник може бути відсторонений від керівництва командою.

3 Суддівська колегія

3.1 Склад суддівської колегії

1. Склад суддівської колегії рекомендується відповідною Федерацією джиу-джитсу.
2. У суддівську колегію змагань входять: головна суддівська колегія - головний суддя, заступник головного судді (у тому числі керівники площадок), головний секретар; судді - рефері, бічні судді, хронометристи, інформатори, судді при учасниках; обслуговуючий персонал - коментатори, лікарі,

комендант і ін.

3. Двобій судить суддівська бригада в складі: керівник площадки, рефері, два бічних судді, хронометрист, технічний секретар і інформатор.
4. Дії учасників у двобой оцінює нейтральна суддівська трійка: рефері і два бічних судді, що представляють три різні команди. Кожний з них приймає рішення по оцінці дій учасників самостійно і при розборі протестів і спірних моментів зобов'язаний аргументувати свої дії відповідними положеннями Правил.
5. Суддя зобов'язаний мати суддівську форму, суддівський квиток, Правила змагань.
6. Суддівська форма складається з темного костюма, сорочки білого кольору, шкарпеток і спортивного взуття. На грудях ліворуч - емблема судді відповідної категорії. З дозволу головного судді рефері і бічні судді можуть бути без піджаків з метеликом замість краватки.

3.2 Головний суддя

1. Головний суддя керує змаганнями і відповідає за їхнє проведення відповідно до дійсних правил і Положенням перед провідною організацією і відповідною Федерацією джиу-джитсу.
2. Головний суддя зобов'язаний:
  - А. перевірити готовність до змагань приміщення, устаткування, інвентарю, відповідність їх, а також переконатися в наявності необхідної документації;
  - Б. призначити бригади суддів на зважування;
  - В. провести жеребкування учасників;
  - Г. затвердити графік ходу змагань;
  - Д. розподілити суддів по бригадах на окремі площадки;
  - Е. проводити засідання суддівської колегії за участю представників команд перед початком змагань (для оголошення програми і порядку роботи суддівської колегії) і щодня по їхньому закінченні (для обговорення ходу змагань, результатів дня), а також у тих випадках, коли це необхідно;
  - Є. прийняти всі заходи для того, щоб виключити, а при необхідності виправити помилки, допущені суддями;
  - Ж. вчасно винести рішення по заявах і протестам, що надійшли від представників (тренерів, капітанів) команд.
3. Головний суддя має право:
  - А. скасувати змагання, якщо до їх початку місце проведення, устаткування або інвентар виявляться не відповідним вимогам Правил;
  - Б. перервати двобій, улаштувати перерву або припинити змагання у випадку несприятливих умов, що заважають нормальному проведенню змагань;
  - В. внести зміни в програму і графік ходу змагань;
  - Г. змінити функції суддів у ході змагань;
  - Д. відсторонити суддів, що зробили грубі помилки або не справляються з виконанням покладених на них обов'язків, відзначивши це в звіті і повідомивши про це в суддівську колегію відповідної Федерації;
  - Е. зробити попередження чи відсторонити від виконання обов'язків представникам, тренерам і капітанам команд, що допустили брутальність або вступила в сперечання із суддями, а також подали необгрунтовані протести;
  - Ж. затримати оголошення оцінки технічної дії чи результату двобою, якщо думки суддів розходяться, а також, якщо він не згодний з їхнім рішенням, для додаткового обговорення і винесення остаточного рішення;
  - З. змінити черговість зустрічей у фіналі, якщо в тому виникла необхідність.
  - И. не допускати до змагань учасників, що за віком, спортивній кваліфікації і костюмові не відповідають вимогам Правил або Положення про дані змагання.

4. Головний суддя не має права змінити Положення про змагання, а також відсторонити або замінити суддів під час двобою.
5. Виконання розпоряджень головного судді обов'язково для учасників, суддів, представників і тренерів команд.
6. З доручення головного судді його функції на змаганнях може виконувати один з його заступників або керівників площадок.

3.3 Головний секретар.

1. Головний секретар керує роботою секретаріату змагань.
2. Головний секретар:
  - А. входить у мандатну комісію і бригаду суддів на зважуванні;
  - Б. бере участь у проведенні жеребкування;
  - В. складає Програму і графік ходу змагань;
  - Г. складає порядок зустрічей по колах;
  - Д. контролює оформлення протоколів двобоїв;
  - Е. оформляє розпорядження і рішення головного судді;
  - Ж. представляє головному судді результати змагань на затвердження і необхідні дані для підсумкового звіту;
3. з дозволу головного судді дає зведення представникам, коментаторам і кореспондентам.
3. У допомогу головному секретареві призначається заступник - один із секретарів.

3.4 Керівник площадки.

1. Керівник площадки при суддівстві двобою розташовується за суддівським столом і керує роботою суддівської бригади.
2. Керівник площадки:
  - А. комплектує бригади суддів на двобій з дозволу головного судді;
  - Б. викликає на площадку і представляє учасників двобою, а також повідомляє результат (при відсутності інформатора);
  - В. дає свою оцінку дій учасників і ситуацій, супроводжуючи це встановленими жестами, і, з огляду на думку більшості суддівських трійок, оголошує остаточне рішення ;
  - Г. при необхідності або істотній розбіжності думок суддівської трійки зупиняє двобій і виносить остаточне рішення після додаткового обговорення спірної ситуації;
  - Д. після оголошення учасникові (учасникам) Кейкоку (друге попередження) запрошує до площадки головного суддю для участі в рішенні питання про необхідність оголосити Хансоку-маке (дискваліфікацію).
  - Е. при рівному рахунку в додатковий час дає команду: "Хантей!" для синхронного винесення судьями свого рішення і визначення переможця на думку суддів.
  - Ж. стежить за правильністю рахунка на табло.

3.5 Суддя-хронометрист.

1. Хронометрист знаходиться за столом керівника площадки. Він веде відлік часу двобою, утримань, болочих і задушливих прийомів, ударом у гонг дає сигнал про закінчення двобою.
2. Суддя-хронометрист фіксує за допомогою секундоміра час запізнення учасника на площадку після першого виклику і повідомляє час після закінчення перших і кожних наступних 30 сек.
3. Хронометрист по команді рефері: "хадзіме" пускає секундомір, зупиняє його по команді "мате" і "соно-мама" або за вказівкою керівника площадки і пускає його знову по команді рефері "есі", ведучи відлік чистого часу двобою.
4. Якщо двобій переривається через травму учасника, суддя-хронометрист по сигналу рефері "засікти час" пускає ще один секундомір і після закінчення хвилини оголошує про закінчення часу, використаному на одержання медичної допомоги.

3.6 Рефері (суддя на татамі)

1. Рефері, знаходячись на площадці і користуючись термінами і жестами, керує ходом двобою, оцінює дії і положення учасників і стежить за тим, щоб двобій проходив у строгій відповідності з Правилами.

2. Рефері:

А. бере участь у представленні учасників;

Б. перед двобоєм дає команду: "Мото-но іті!" (зайняти свої місця) для виходу учасників на площадку;

В. на початку і наприкінці двобою дає команду: "Рей" (уклін) для виконання учасниками вітання;

Г. дає команду: "Хадзіме!" про початок двобою і його поновленні після перерв у двобої;

Д. перериває двобій командою: "Мате!":

- якщо учасники виявилися в положенні "поза площадкою";
- якщо при двобої лежачи учасники недостатньо активні і не роблять реальних спроб проведення яких-небудь технічних дій;
- якщо одному з учасників необхідна медична допомога, супроводжуючи це жестом "засікти час";
- якщо виявлено непорядок у костюмі або екіпіруванні учасників;
- якщо учасник порушив Правила або проводить заборонений прийом і йому необхідно оголосити зауваження або попередження (за винятком випадків передбачених у п.3 поточної статті);
- за вимогою керівника площадки;
- за вимогою бічного судді, якщо рефері вважає це в даний момент можливим;
- на прохання учасника, якщо рефері вважає це в даний момент можливим ;
- якщо йому потрібна консультація у випадках, не передбачених Правилами;

Е. перериває двобій командою: "Соно-мама!" (завмерти), коли учасники знаходяться в положенні двобою лежачи, якщо:

- одному або обом учасникам потрібно надати медичну допомогу
- одному або обом учасникам потрібно поправити екіпірування, костюм

Ж. дає команду: "Єсі!" про поновлення двобою після його переривання командою "Соно-мама";

3. зупиняє двобій достроково:

- при сигналі про здачу учасника, захопленого на болочий або задушливий прийом ;
- якщо в двобої має місце явна перевага одного з учасників;
- якщо приймається рішення про зняття учасника з двобою або його дискваліфікації;

И. по гонгу дає команду на закінчення двобою;

К. при оголошенні результату двобою, стоячи на середині площадки, показує переможця, піднімаючи руку в його сторону, і повідомляє: "Ака (сіро) - іпон!" або повідомляє: "Хікі-ваке!" (нічия).

3. Якщо під час двобою один з учасників виявився "поза площадкою" зупиняє двобій, повертає учасників на середину площадки і повідомляє: "Токета!" (вихід за межі площадки), а потім повідомляє чергове зауваження або попередження учасникові, що вийшов за межі площадки.

4. Якщо в двобої лежачи захищається учасник проводить заборонений прийом, рефері, не зупиняючи двобою, вимагає від нього припинити проведення забороненого прийому і повідомляє йому покарання (перше або чергове). У випадку непокори рефері повідомляє йому наступне покарання за проведення забороненого прийому. Якщо боець, що проводить заборонений прийом, знаходиться в більш вигідній позиції, рефері може перервати двобій і оголосити йому перше або чергове покарання.

5. При оголошенні покарання рефері повинний жестом пояснити характер порушення.

6. Якщо в результаті удару один з бійців тимчасово втрачає орієнтацію в просторі, здатність ефективно захищатися і продовжувати двобій, рефері, не зупиняючи бій, починає відлік "нокауту" (іті, ні, сан і т.д.), супроводжуючи рахунок установленим жестом, після чого оголошує перемогу бійцеві, який наніс удар (серію ударів), що привели до зазначених наслідків. Якщо рефері сумнівається в правильності винесеного рішення, він може проконсультуватися з лікарем змагань.

7. Якщо в результаті удару один з бійців тимчасово непритомніє і падає, рефері зобов'язаний відразу ж зупинити двобій і оголосити перемогу бійцеві, який наніс удар (серію ударів), що привели до

зазначених наслідків.

8. Рефері повинний стежити за правильністю рахунка на табло.

3.7 Бічний суддя.

1. Бічний суддя розташовується поблизу площадки напроти суддівського столу. При необхідності він може вставати зі стільця і, уздовж дальнього краю площадки, підходити ближче до учасників, щоб краще бачити сформовану ситуацію.
2. Бічний суддя повинний встати і забрати стілець, якщо він загрожує безпеці учасників двобою.
3. Бічний суддя самостійно оцінює дії учасників, сигналізуючи про свої оцінки встановленими жестами.
4. Бічний суддя може запропонувати, щоб учасникові (учасникам) оголосили попередження або зняли його (їх) із двобою.
5. В усіх випадках, якщо, на його думку, потрібно перервати двобій, бічний суддя робить відповідний жест, привертаючи увагу рефері, і вказує йому на ті або інші моменти двобою. Якщо рефері не помітив сигналу бічного судді, він повинний устати зі стільця для того, щоб привертнути його увагу.
6. Бічний суддя повинен стежити за правильністю рахунка на табло.

3.8 Лікар змагань.

1. Лікар змагань входить до складу суддівської колегії на правах заступника головного судді по медичній частині і бере участь у її роботі.
2. Лікар змагань:
  - А. входить до складу комісії з приймання місця змагань;
  - Б. перевіряє правильність оформлення заявок, наявність візи лікаря про допуск учасників до змагань;
  - В. є присутнім на зважуванні, проводить медичний контроль (зовнішній огляд і т.п.) учасників;
  - Г. стежить за дотриманням санітарно-гігієнічних вимог у місцях проведення змагань;
  - Д. здійснює медичне обстеження і спостереження за учасниками в процесі змагань;
  - Е. безпосередньо на площадці надає медичну допомогу, робить висновок про можливість або неможливість продовження двобою або змагань, негайно сповіщає про це головному судді змагань і надає йому відповідну довідку для секретаріату;
  - Ж. по закінченні змагань надає звіт про медико-санітарне забезпечення змагань із вказівкою випадків захворювань і ушкоджень.

3.9 Комендант змагань.

1. Комендант змагань відповідає за своєчасну підготовку і художнє оформлення місць змагань, безпеку й обслуговування учасників і глядачів, радіофікацію приміщення, підтримання порядку під час змагань, а також забезпечує всі необхідні заходи щодо вказівки головного судді.
2. Комендант змагань відповідає за підготовку і придатність до використання спеціального устаткування й інвентарю для проведення змагань.

4 ПРАВИЛА СУДДІВСТВА

4.1 Зміст двобою.

У двобою з повноконтakтного джиу-джитсу(дзю-дзюцу) дозволяється виконувати кидки, проводити болочі і задушливі прийоми, наносити удари руками і ногами (у тому числі ліктями в корпус і кінцівкам), а також атакуючі і захисні дії у визначених положеннях учасників.

4.1.1 Положення учасників.

1. Стоячи - положення спортсмена, при якому він стосується площадки тільки ступнями ніг (стоїть на ногах).

2. Лежачи - положення спортсмена, при якому він торкається площадки якою-небудь частиною тіла, крім ступень ніг. Лежачи, а також при падінні після кидків або при переході в двобій лежачи, учасник може виявитися:

- А. на спині - у положенні, при якому учасник стосується площадки обома лопатками або в темпі (без зупинки) перекочується по спині; положення "міст", при якому учасник знаходиться спиною до площадки і торкається її ступнями ніг і головою, прирівнюється до положення "на спині";
- Б. на боці - у положенні, при якому учасник стосується площадки однією лопаткою, або плечовим суглобом або плечем, притиснутим до тулуба, а його спина на рівні лопаток утворює відносно площадки кут до 90 градусів; положення "напівміст", при якому учасник знаходиться спиною до площадки і торкається її ступнями ніг, головою і плечем, прирівнюється до положення "на боці";
- В. на грудях або на животі – у положенні, при якому учасник торкається площадки грудьми або животом, а його спина на рівні лопаток утворює з площадкою тупий кут; до даного положення прирівнюється положення, у якому учасник торкається площадки ногами (ногою) і головою, знаходячись грудьми до площадки;
- Г. на сідницях або попереку – у положенні, при якому учасник торкається площадки однією або двома сідницями, тазом, задньою поверхнею стегна або попереком;
- Д. на колінах - у положенні, при якому учасник торкається площадки колінами, коліном (не торкаючись площадки руками, тулубом або головою), при цьому він може сидіти на своїх п'ятках, не торкаючись сідницями поверхні площадки;
- Е. на руках (руці) - у положенні при якому учасник стосується площадки кистями або передпліччями рук (руки);
- Ж. на чотирьох - у положенні, при якому учасник торкається площадки:
  - передпліччями (передпліччям) і ногами (ногою);
  - колінами (коліном) і кистями (кистю);

3. Двобій стоячи (у стійці) – обидва спортсмена в положенні "стоячи".

4. Двобій лежачи - один або обидва спортсмена в положенні "лежачи".

4.1.2 Кидки.

1. Кидком вважається дія учасника, у результаті якого супротивник падає на площадку, торкаючись її поверхні якою-небудь частиною тіла, крім підшов ніг, тобто виявляється в одному з положень "лежачи".

2. Контр-кидок - кидок, при якому учасник, що захищається, перехоплює ініціативу і кидає сам, змінюючи характер або напрямок падіння учасника, що атакує.

3. Вважається, що кидок виконаний атакуючим учасником без падіння, якщо він під час кидка (від його початку і до моменту завершення) зберігає своє положення "стоячи".

4. Кидок вважається виконаним з падінням учасника, що атакує, якщо наприкінці проведення кидка він переходить в одне з положень "лежачи" або спирається на лежачого супротивника з метою зберегти рівновагу.

5. Кидок вважається сильним, якщо він виконаний швидко, з амплітудою і жорстким приземленням супротивника на площадку.

6. Кидки не оцінюються.

4.1.3 Больові і задушливі прийоми.

1. Больовим прийомом вважається захоплення руки або ноги супротивника, що дозволяє здійснювати: перегинання (важіль), обертання в суглобі (вузол), обмеження сухожиль або м'язів (обмеження) і змушує супротивника визнати себе переможеним.

2. Задушливим прийомом вважається механічне здавлювання органів дихання і кровообігу шляхом затягування, натиснення або затискування, у результаті, якого супротивник подає сигнал про здачу або непритомніє .

4.1.4 Утримання.

1. Утриманням вважається прийом, яким учасник протягом певного часу змушує супротивника лежати спиною, боком або грудьми на площадці, а сам контролює його, знаходячись зверху.
2. Під час утримання учасник, що атакує, має право змінювати захоплення, проводити болючі і задушливі прийоми.
3. Утримання припиняється, якщо учасник, якого утримують, захоплює під пахву голову супротивника, переходить у положення стоячи, обхоплює ногами тулуб, ногу вище коліна або обидві ноги учасника, що атакує, а також виходить з-під контролю суперника або займає домінуючу (зверху) позицію.
4. У змаганнях з повноконтактного джиу-джитсу утримання не оцінюються.

4.1.5 Удари

1. Удари виконуються руками (у тому числі ліктями) і ногами (у тому числі колінами) у дозволені для їхнього нанесення місця.
2. Оцінюються тільки такі удари, у результаті яких супротивник падає, непритомніє або на якийсь час позбавляється можливості захищатися.

4.2 Початок і кінець двобою.

1. Перед початком двобою учасники, після їхнього виклику, устають по краях площадки.
2. Учасник, викликаний першим (з червоним поясом), стає праворуч від рефері, а його супротивник (з білим поясом) - ліворуч. При виході на площадку й ідучи з площадки, учасники повинні виконати уклін стоячи "ріцу-рей".
3. Перед початком двобою учасники по команді рефері "Мото-но іті!" (зайняти свої місця) займають свої місця в центрі площадки і по команді рефері "Рей!" виконують уклін рефері, а потім один одному.
4. Двобій закінчується звуком гонгу (звуковим сигналом), а не дублюючою його командою рефері.
5. По закінченні двобою учасники займають ті ж місця на площадці, що і перед початком двобою для оголошення переможця. Після оголошення переможця учасники виконують уклін один одному, потім рефері і спиною уперед виходять із площадки.
6. Удар або кидок, початий, що почався (або відбувається) одночасно із сигналом про закінчення двобою, підлягає оцінці.
7. Будь-яка технічна дія, виконана після гонга, не зараховується, навіть у тому випадку, якщо рефері на площадці не встиг подати команду: "Мате!".

4.3 Хід і тривалість двобою

1. Тривалість двобою в двобоях з повноконтактного Джиу-Джитсу: 1 раунд тривалістю 3 хвилини чистого часу.
2. При ході двобою в положенні "лежачи" тривалість сутички складає не більш 20 секунд.
3. При відсутності явних технічних дій з боку учасників у положенні "лежачи" рефері має право підняти учасників у положення "стоячи", не очікуючи закінчення відведених 20 секунд для ведення боротьби лежачи.
4. При переході до боротьби в положенні "лежачи" суддя жестом показує судді-хронометристові "засікти час".
5. Відлік часу двобою починається по першій команді рефері "Хадзіме!". Час перерв не включається в чистий (фактичний) час двобою.
6. Протягом двобою учасники не мають права іти з площадки без дозволу рефері. При необхідності учасник може з дозволу рефері залишити площадку для упорядкування костюма (екіпірування).
7. На надання медичної допомоги при ушкодженнях, отриманих учасником, йому надається час у сумі не більш 2 хв. у ході одного двобою.
8. У випадку, якщо після закінчення встановленого часу двобою жоден зі спортсменів не має переваги, спортсменам дається додатковий час - 1 хвилина. Якщо після закінчення додаткового часу ситуація не змінилася, переможець визначається рішенням суддів.

4.4 Кількість двобоїв.

1. Якщо змагання продовжуються один-два дні, то для дорослих число двобоїв за два дні не повинне перевищувати 9. Якщо змагання продовжуються більш двох днів, то кількість двобоїв у день не повинне перевищувати 4.
2. Відпочинок між двобоями повинний бути не менш 10 хв.

4.5 Результат і оцінка двобою.

1. Результатом двобою може бути перемога одного з учасників і поразка іншого, а також поразка обох учасників.
2. Перемога може бути:
  - А. Чистою;
  - Б. На думку суддів;
  - В. Технічною.

4.5.1 Чиста перемога (іпон).

1. Чиста перемога присуджується:
  - А. за зарахований болючий або задушливий прийом;
  - Б. при неможливості супротивником продовжувати двобій (у тому числі, після удару - нокаут):
    - утрата свідомості, орієнтації, здатності ефективно захищатися протягом 10 секунд або довше.
  - В. у випадку двох зарахованих нокаунтів;
  - Г. у випадку явної переваги одного з учасників;
2. Задушливий прийом зараховується в тому випадку, якщо один з учасників при проведенні йому удушення подає сигнал про здачу або непритомніє .
3. Болючий прийом зараховується в тому випадку, якщо один з учасників при захопленні руки або ноги на болючий прийом подає сигнал про здачу.

Сигнал про здачу подається голосним голосом "Маїта!" (здаюся) або кількарразовим ударом рукою, ногою по площадці тілу суперника або своєму тілу.
Будь-який вигук учасника, узятого на дозволений правилами болючий або задушливий прийом, розглядається як сигнал про здачу.
4. Нокаут зараховується в тому випадку, якщо один з учасників через отриманий удар або кидок знаходиться без свідомості або не може результативно захищатися, продовжувати двобій протягом десяти секунд або довше.
5. Нокаун зараховується в тому випадку, якщо один з учасників через отриманий удар або кидок знаходиться без свідомості або не може результативно захищатися, продовжувати двобій менше десяти секунд.

4.5.2 Перемога на думку суддів ("хантей").

1. Якщо на момент закінчення двобою жодному з учасників не була присуджена чиста перемога, судді також можуть визначити переможця суб'єктивним рішенням по активності учасників у двобої, по їхній фізичній підготовці, по якості і красі виконання що атакують і захисних дій, а також по загальному враженню від двобою.

4.5.3 Технічна перемога

Учасник знімається з двобою рішенням головного судді з присудженням його супротивникові технічної перемоги:

1. Якщо в ході двобою він демонструє втрату бажання продовжувати двобій і атака ведеться в односторонньому порядку.
2. Якщо представник команди зняв свого учасника з двобою.
3. У випадку зняття, дискваліфікації учасника;

4.6 Зняття, дискваліфікація.

1. Учасник знімається з двобою рішенням головного судді з присудженням його супротивникові технічної перемоги:
  - А. у випадку якщо учасник не зміг укластися у час, відведений на надання йому медичної допомоги ;
  - Б. за неявку на килим протягом 2 хв. після першого виклику;
  - В. за не підготовленість до двобою (відсутність необхідного екіпірування, костюма) протягом 2 хв. після першого виклику;
  - Г. після одержання другого офіційного попередження (кэй-коку), якщо виникає необхідності винести йому ще одне покарання.
2. Учасник знімається зі змагань рішенням головного судді, якщо він по висновку лікаря не може продовжувати двобій при захворюванні або через травму, отриманої їм у ході двобою.
3. Учасник знімається зі змагань (дискваліфікується - "хансоку-макэ") рішенням головного судді:
  - А. за грубе і неетичне поведіння стосовно супротивника, учасникам, суддям і глядачам, за відмовлення виконувати ритуал змагань, вітання супротивника або за виконання його некоректно;
  - Б. за проведення забороненого прийому , у результаті якого супротивник одержав травму і по висновку лікаря не може продовжувати участь у змаганнях;
  - В. за обман суддів.
  - Г. якщо він не реагує на команди рефері, не підкоряється його вказівкам;
4. Якщо бійці одночасно допускають порушення правил і підлягають дискваліфікації, то обое вважаються що програли.

4.7 Ухилення від боротьби.

1. Ухиленням від боротьби вважається
  - А. навмисний відхід за межі площадки в двобої стоячи або лежачи;
  - Б. навмисне виштовхування супротивника за межу площадки;
  - В. перехід у положення "лежачи" без реальної спроби проведення прийомів;
  - Г. Відсутність реальних спроб проведення прийомів протягом 15-20 сек.
  - Д. учасники, зняті з двобою за відхилення від боротьби у фіналі (або в останньому додатковому двобої), позбавляються медалей.

4.9 Двобій поблизу межі площадки.

1. Положення "поза площадкою" (за кордоном робочої зони площадки) вважається , якщо:
  - А. у двобої стоячи один з учасників заступив за кордон площадки обома ногами;
  - Б. у двобої лежачи обидва учасника виявилися за кордоном площадки (не стосуються робочої зони).
2. У ході двобою положення "поза площадкою" визначається рефері, а під час обговорення спірних моментів - більшістю суддівських трійок.
3. Якщо учасники виявилися в положенні "поза площадкою", то вони по команді рефері повертаються на середину площадки і відновляють двобій у стійці. Без команди рефері учасник не повинний припиняти двобій поблизу границі площадки, він має право проводити прийом , оскільки команди рефері не було.
4. Будь-яка технічна дія , почата в положенні "поза площадкою", не оцінюється.
5. Кидок або контр-кидок, початий на площадці, оцінюється і тим випадку , якщо він закінчується "поза площадкою", у зоні безпеки.
6. Утримання, болючі і задушливі прийоми , початі на площадці, дозволяється проводити доти, поки один з учасників стосується будь-якої частиною свого тіла робочої зони площадки.

4.10 Заборонені прийоми і дії.

1. У змаганнях з джиу-джитсу забороняється:

- кидати супротивника на голову;
  - затискати суперникові рот і ніс пальцями або долонями, перешкоджаючи подихові;
  - дряпатися, кусатися;
  - скручувати або прогинати назад шию супротивника з фіксацією його плечового пояса ;
  - робити захоплення двома руками за шию;
  - захоплювати, надавлювати або упиратися руками, ногами в обличчя супротивника між бровами і лінією рота;
  - проводити захоплення або больові прийоми на пальці.
  - проводити больові прийоми на кисті рук в положенні стоячи.
  - робити захоплення за волосся, вуха й в області паху;
  - проводити больові і задушливі прийоми ривком;
  - навмисне виповзати з площадки або виштовхувати супротивника;
  - прогинати назад у спині супротивника;
  - бити в пах, потилицю, спину, тім'яну поверхню голови, шию,
  - бити головою в голову;
  - бити в положенні "двобою лежачи".
  - бити по суглобах проти їхнього природного згину;
  - стусани й удари пальцями в очі.
  - бити коліном, ліктем, ребром долоні та відкритою рукавичкою у голову;
  - захоплювати за край або покриття площадки;
  - навмисне приводити свій костюм у безладдя або перев'язувати пояс і заправляти костюм без дозволу рефері;
  - розмовляти учасникам між собою.
2. Якщо судді не помічають проведення забороненого прийому одним з учасників, то потерпілому дозволяється подати сигнал голосом або жестом.
 Подача помилкового сигналу розглядається і карається як заборонений прийом .

4.11 Зауваження і попередження.

1. У залежності від ступеня порушення рефері оголошує порушнику послідовно: зауваження ("сідо"), перше попередження ("тюй"), друге офіційне попередження ("кей-коку") або дискваліфікацію ("хансоку-маке").
 Яке б не було покарання у спортсмена, кожне наступне покарання повинне бути на ступінь вище попереднього.
2. Рефері має право зробити учасникові "усне зауваження" не оголошуючи "сідо" за дії, що можуть привести до порушення правил.
 Усне зауваження ніде не фіксується і не впливає на результат двобою.
3. Зауваження ("сідо") оголошується учасникові за перше порушення правил, якщо воно не спричинило травми суперника.
4. Перше попередження ("тюй") оголошується учасникові за значне порушення правил, що спричинило невелику травму (забите місце, розсічення) суперника, при якій він зможе продовжувати двобій, або за повторне порушення після одержання "сідо".
5. Друге попередження ("кей-коку") оголошується за повторне порушення після одержання "тюй".
6. Порушеннями Правил, за які учасникові може бути зроблене зауваження, попередження або за які він може бути знятий з одного двобою або зі змагань, вважаються :
  - А. запізнення на площадку;
  - Б. порушення етики, ритуалу, дисципліни;
  - В. розмови на площадці.
  - Г. усі види відхилення від боротьби й інші заборонені дії;
  - Д. підказки, супроводжувані неетичним поведінням представника, тренера або інших учасників його команди, що знаходяться поблизу площадки.
7. За невідповідність або запізнення на двобій понад 30 сек. після першого виклику учасникові оголошується зауваження; понад 1 хв. - перше попередження; понад 1,5 хв - друге офіційне

попередження; понад 2 хв - дискваліфікація.

8. Якщо учасник навмисно перемістився за межу площадки, йому відразу оголошується чергове покарання за навмисний вихід за межу площадки - перше, друге попередження або зняття з двобою.

9. При порушенні Правил, зазначених у п. 6, попередження оголошується без попереднього зауваження.

4.13 Протести.

1. Письмовий протест може бути поданий у зв'язку з грубим порушенням Правил або наявністю неординарної ситуації.

2. Процедура подачі протесту:

- протест подається головному судді змагань представником (тренером, капітаном) команди;
- у протесті на одній з офіційних мов формулюється причина його появи й обов'язково вказується стаття і пункт Правил, що був порушений;
- протест по результату двобою подається під час двобою;
- протест по неординарній ситуації (порушення Положення, порядку зважування і жеребкування учасників, складання пар, дезінформація, що виходить від офіційних осіб і т.п.) подається відразу ж після її виникнення для того, щоб суддівська колегія мала можливість оперативно прийняти рішення з мінімальним збитком для ходу і результатів змагань;
- при подачі протесту додається грошова сума, що обмовляється рішенням національної асоціації джиу-джитсу.

3. розгляд протесту:

- у випадку прийняття протесту він розглядається головним суддею з залученням суддів і осіб, що допустили порушення Правил, що стало причиною появи протесту, а також представників зацікавлених сторін (без права участі в обговоренні протесту);
- рішення по поданих протестах повинне бути винесене в день їхньої подачі: результатів двобою в особистих змаганнях - до початку двобоїв наступного кола, у командній зустрічі - до початку наступного двобою;
- по інших приводах - у терміни, що забезпечують можливість виправлення допущених помилок з мінімальним збитком для ходу змагань;
- якщо головний суддя при розгляді протесту порухає необхідним, можливий перегляд відеозапису;
- головний суддя приймає остаточне рішення, про яке інформує зацікавлені сторони в письмовому виді;
- у випадку задоволення протесту внесена попередньо грошова сума повертається стороні, що подала протест;
- у випадку незадоволення протесту внесена попередньо грошова сума надходить у розпорядження оргкомітету змагань.

5 Ритуал

1. Учасники змагань повинні виконати "Ріцурей" (уклін стоячи) при виході на татамі (перед червоною лінією), рефері на татамі, суддівській бригаді, що обслуговує татамі, і один одному.

2. Учасники змагань після закінчення двобою виконують "Ріцурей" (уклін стоячи) один одному, рефері і суддівській бригаді, що обслуговує татамі.

3. За невиконання ритуалу учасників карають, починаючи з "Сідо!"

Якщо учасник не виконав "Ріцурей" (уклін стоячи) після закінчення сутички, "Сідо!" одержує наступний учасник з його команди. У випадку повторного порушення пункту 2 наступний учасник цієї команди одержує дискваліфікацію ("Хансоку маке!")

4. Рефері і бічні судді, що заступають на свої місця, вибудовуються на краю площадки для змагань і роблять спільний уклін перш, ніж зайняти свої місця. Рефері розташовується в центрі. Перед виходом із площадки, судді знову збираються разом і повторюють спільний уклін.

5. Перед початком двобою і перед кожним оголошенням оцінки, рефері повинен знаходитися обличчям до столу, де реєструється час і знаходиться суддя секретар.

6. Після оголошення оцінки, покарання або попередження, спортсмен, що був оголошений повинен

зробити уклін у бік рефері.

7. Уклін проводиться із рівною спиною, згинаючи в талії під кутом 30 градусів. Ноги випрямлені, п'яти стикаються, ступні складають кут 45 градусів. Долоні лежать на стегнах.

8. У випадку змушеного чекання одного з партнерів (при наданні медичної допомоги або контролю), спортсмен, що залишився на татамі повинен сісти на своєму місці на коліна, у положення СЕЙДЗА спиною до центра робочої зони.

6 Ситуації, що не були розглянуті даними правилами

1. При виникненні ситуації, що не були розглянуті даними правилами, рішення приймає головний суддя змагань після консультації із суддівською колегією.

2. Рішення більшості суддів по спірних питаннях є остаточним і оскарженню не підлягає.

7 Устаткування місць змагань

7.1 Площадка для змагань

1. Двобій проводиться на борцівському килимі, татамі.

2. Робоча зона площадки повинна складати не менш 5x5 м. Навколо неї повинна знаходитися зона попередження шириною 1 м., за нею - зона безпеки шириною 1 м.

3. Придатність площадки й устаткування для змагань визначають головний суддя, лікар і представник організації, що проводить змагання. Це фіксується в спеціальному акті.

7.2 Інвентар для проведення змагань

1. Для суддів передбачаються (з розрахунку на 1 площадку)

А. 2 столи для суддів, оснащені гонгом;

Б. місце для бічного судді

В. місця для секундантів учасників

Г. 1 стіл для лікаря

Д. 1 стіл для звукового забезпечення

Е. стільці для суддів

2. Забезпечення змагань:

А. Секундоміри менше 2х на один стіл)

Б. Протоколи зважування

В. протоколи жеребкування

Г. звукове забезпечення

Д. Для учасників 1 білий і 1 червоний пояс

7.3 Вимоги до місць змагань

1. Безпека при проведенні змагань

Підготовка спортивних споруд повинна проводитися згідно Указу Кабінету Міністрів України №2025 від 18 грудня 1998 р. "Про порядок підготовки спортивних споруд та інших спеціально відведених місць для проведення масових спортивних та культурно-видовищних заходів"

2. Підготовку спортивних споруд і забезпечення безпеки проведення змагань здійснює робоча комісія, що створюється керівництвом спортивних споруд не менш чим за 3 доби до початку змагань.

3. Невиконання вимог, запропонованих цим пунктом, що стали причиною виникнення надзвичайної ситуації під час проведення змагань, веде до відповідальності, передбаченої законодавством України.

4. Коефіцієнт природного освітлення повинен бути не менше ніж 1:6, штучне освітлення 0 не менш 100 лк. Татамі повинне бути освітлене зверху світильниками, що розсіюють світло і постачені захисною сіткою.

5. При проведенні змагань температура в приміщенні повинна бути від +15 до +25 градусів Цельсія, вологість повітря - не менш 60%. Вентиляція повинна забезпечувати потрібний об'єм повітря за

годину .

6. При проведенні змагань на відкритому повітрі температура повинна бути від +15 до +25 градусів Цельсія. Татамі повинне бути захищене від прямих сонячних променів.

7. Глядачі повинні знаходитися не ближче трьох метрів від краю татамі.

8 Команди і жести суддів.

МОТО-НО ІЧІ - показати долонями з випрямленими пальцями на місця, визначені для початку схватки.

РЕЙ - указати на спортсменів, і, потім направити пальці друг до друга на рівні грудей. Долоні при цьому направлені вниз, передпліччя паралельні до підлоги.

ХАДЗІМЕ - без жесту.

МАТЕ - підняти руку на рівні, пальцями вперед, долоня вертикально. Якщо бійці не розчули команду, потрібно помістити руку на рівні облич між ними стоячи або поплескати долонею по тілах спортсменів (при двобої лежачи).

ЕСІ - без жесту.

РАХУВАТИ НОКАУТ - підняти нагору руку зі стиснутим кулаком і випрямляти щомиті пальці: по черзі - великий, вказівний, середній.

ЗАСІКТИ ЧАС - скласти долоні літерою "Г" перед грудьми. По цьому жесту, хронометрист починає відлік часу в положенні "лежачи"(не-вадза). Також по цьому жестові починається відлік часу на

А. надання медичної допомоги одному з учасників

Б. Упорядкування спорядження й екіпірування учасників

ПОН - перемога оголошується голосом - підняти руку убік перемігшого під кутом 45 град. до вертикалі і покачати її 2-3 рази вниз (долоня розгорнута великим пальцем нагору).

ФУСЕН ГАТІ - перемога у випадку неявки суперника. Жест відповідає жестові, що використовується для оголошення "ИПОН".

КІКЕН ГАТІ - перемога у випадку відмовлення суперника від двобою. Жест відповідає жестові, що використовується для оголошення "ИПОН".

ТОКЕТА - зігнутою рукою перед собою (долоня розгорнута великим пальцем нагору), передпліччя на рівні поясу, покачати в горизонтальному напрямку .

СИДО, ТЮЙ, КЕЙ-КОКУ - вказівним пальцем показати на учасника на рівні грудей.

ХАНСОКУ МАКЕ - розгорнувши до учасника грудьми, вказівним пальцем показати на нього на рівні голови.

ХАНТЕЙ - підняти руку нагору, убік спортсмена, якого арбітр вважає переможцем.

Скасування помилкової оцінки - одною рукою показати помилковий жест, іншою рукою, піднявши підваживши її над головою, помахати три рази вліво - вправо.

ЗАПРАВИТИСЯ (вказати учасникові на необхідність поправити одяг) - схрестити руки на рівні поясу долонями до себе.

Віталій Миколайович Д'яков
президент Запорізької Федерації Дзю-Дзюцу, 1 дан Дзю-Дзюцу, кандидат у майстри спорту України,
кількаразовий учасник і призер різних повноконтактних турнірів

Запорізька Федерація Дзю-Дзюцу
69002, Україна м. Запоріжжя, вул. Леппіка 4-25
тел.38(061) 272-17-85
8 067 614 4625
<http://www.zsu.zp.ua/ju-jutsu/>
ju_jutsu_zp@mail.ru